

Inovatīvs mikroorganismus saturošs organiskais mēslošanas līdzeklis

Ingrīda Krīgere, LKA valdes locekle

15.10.2025.

Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai
(ELFLA)

Latvijas Lauku attīstības programmas 2014. - 2020.gadam pasākuma 16. "Sadarbība" 16.12
apakšpasākuma: "Atbalsts EIP lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projekta
īstenošanai" projekts nr. 22-00-A01612-000010

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Projekta mērķis

Izmantojot biotehnoloģijas, izveidot organisku, ilgstošas iedarbības mēslošanas līdzekli,

kurš sastāv no

dzīvnieku mēsliem, kūdras,

īpašiem mikroorganismiem

Birstošas formas

Granulētas formas

Projekta ieviešanas nepieciešamība, identificēto problēmu novērtējums

1. Kūtsmēslu apsaimniekošana, t.sk. izkliede un iestrāde, rada gruntsūdens un virszemes ūdens piesārņojumu ar nitrātiem, izkliedējot izplatās nepatīkama smaka.
2. Nepamatota minerālmēslu lietošana rada slāpekļa un fosfora piesārņojumu, turklāt tie ir dārgi, it sevišķi esošās ģeopolitiskās situācijas ietekmē. Normatīvie akti nosaka pienākumu aizsargāt ūdeni un augsni no lauksaimnieciskas darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem.
3. Jārod alternatīvs mēslošanas veids līdzšinējai mēslošanai ar minerālmēsliem.
4. Lopkopībā tiks ieviesta bezatlikumu tehnoloģija. Izmantojot vietējās izejvielas, tiks radīts produkts ar augstu pievienoto vērtību, nodrošināts aprites ekonomikas princips un līdz ar to arī ilgtspēja.

Projekta ieviešanas nepieciešamība, identificēto problēmu novērtējums

5. Palielināsies augsnes auglība, trūdvielu (humusa) daudzums un tiks uzlabotas augsnes fizikālās īpašības.

6. Jārada papildus izmantošanas veids labi sadalījušās kūdras (tumšās kūdras) resursam, kas atrodas atradnes dziļākajos slāņos.

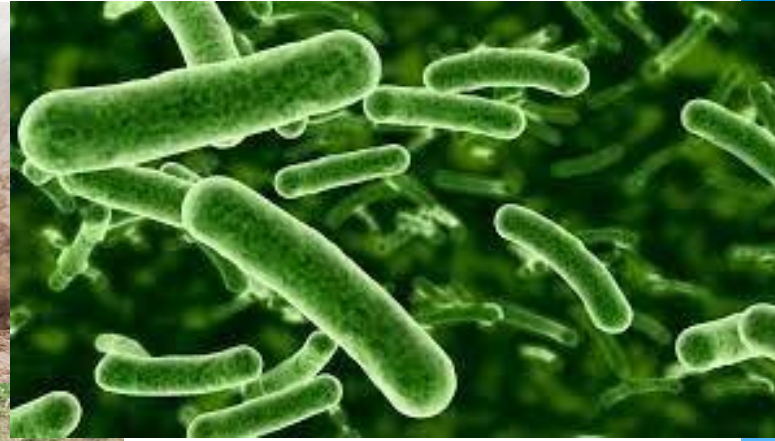
Kūdras ilgtspējīgas izmantošanas pamatnostādnes 2020.–2030. gadam nosaka, ka jāveic tumšās kūdras izmantošanas iespēju pētījumi, jāizstrādā kūdras produktu prototipi un jāizstrādā jauni produkti ar augstu pievienoto vērtību, kā arī jāveicina vietējā patēriņa palielināšana. Radot iecerēto mēslošanas līdzekli tiks rasts risinājums šai problēmai.

Projekta galvenie uzdevumi

1. Izveidot produktu, kas veicina ražas pieaugumu mežsaimniecības, laukkopības un dārzkopības kultūrām.
2. Ieviest bezatlikuma tehnoloģijas, samazināt minerālmēslu lietošanu. Izstrādāt produktu, kas ir augiem viegli uzņemamā formā, palielina humusa daudzumu augsnē, atjauno un uzlabo augsnes auglību un uzlabo augsnes fizikālās īpašības.
3. Izmantojot vietējās izejvielas, uzlabot saimniecību ekonomiskos rādītājus.
4. Izstrādāt produktu, kas ļauj samazināt lauksaimniecības ietekmi uz vidi, virszemes un gruntsūdens piesārņojumu ar slāpekli un fosforu saturošiem savienojumiem pēc kūtsmēslu izkliedēšanas ar tradicionāliem paņēmieniem.

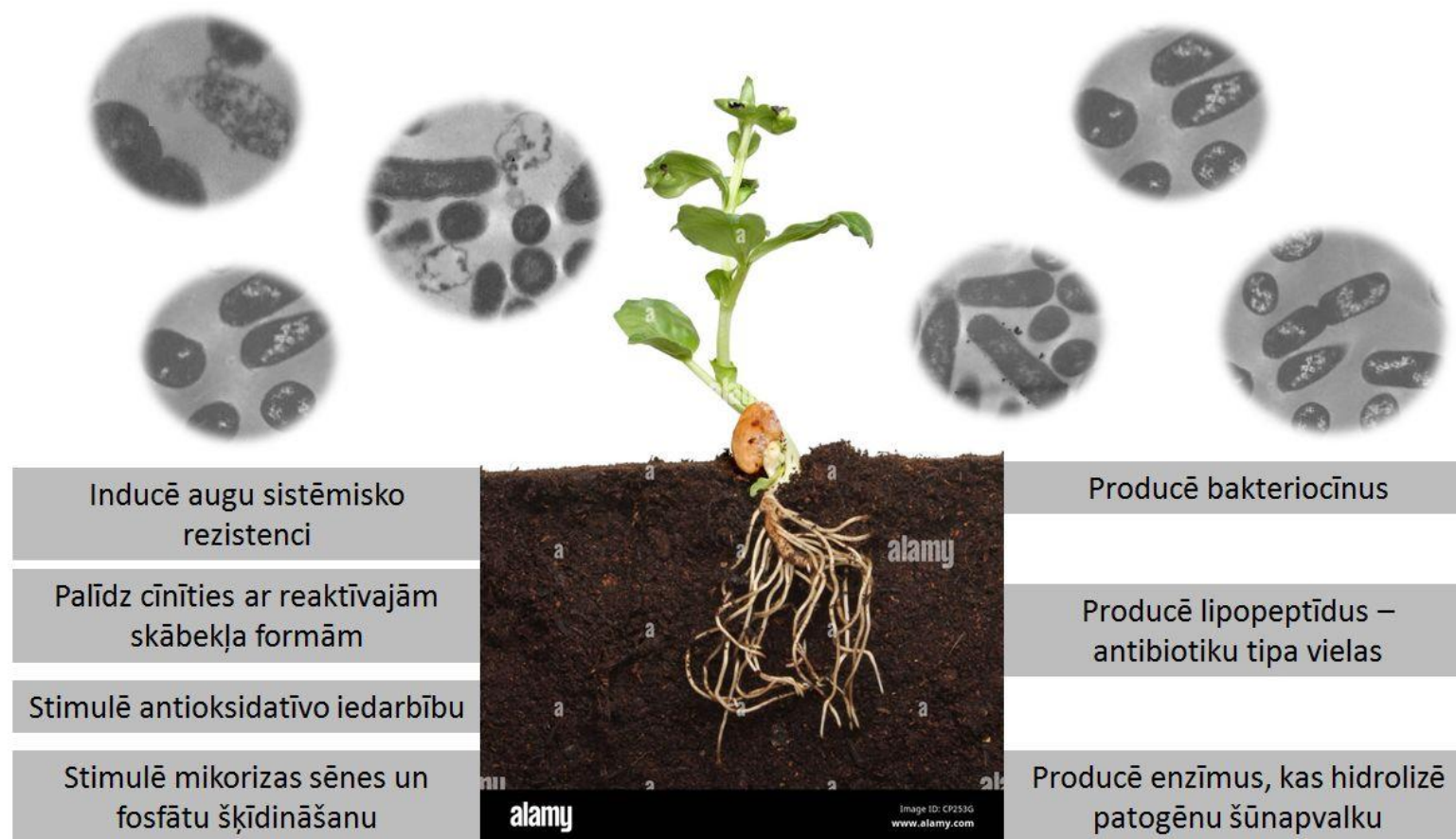
Projekta galvenie uzdevumi

5. Racionāli un videi draudzīgi apsaimniekot kūtsmēslus, izvairoties no slāpekļa izskalošanās riska palielināšanās.
6. Atbildīgi apsaimniekot kūdras ieguves vietas, rodot jaunu risinājumu labi sadalījušās kūdras izmantošanai, lai saimnieciski racionāli varētu izmantot visus ieguves vietā pieejamos kūdras resursus.
7. Veikt produkta izmantošanas ekonomiskās efektivitātes novērtējumu uz eksperimentālās izpētes pamata.

Produkta unikalitāte

Produktam pievienoti speciāli izdalīti, unikāli mikroorganismi, kas veicina augu augšanu

Projekta partneri

Sadarbības partneris

Latvijas Kūdras asociācija

Latvijas Cūku audzētāju asociācija

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte

Latvijas Universitāte

Mežzinātnes institūts Silava

LBTU Mācību un pētījumu saimniecība "Vecauce"

Zemnieku Saimniecība "Baltiņi"

Klasmann Deilmann Latvia

SIA EDO Consult

Latvijas Kūdras
asociācija

Latvijas Kūdras asociācija

Projektā tika izmantota vidēji, laibi sadalījusies, tumšā kūdra.

Kūdras ilgtspējīgas izmantošanas pamatnostādnes 2020.–2030. gadam nosaka, ka jāveic tumšās kūdras izmantošanas iespēju pētījumi, jāizstrādā kūdras produktu prototipi un jāizstrādā jauni produkti ar augstu pievienoto vērtību, kā arī jāveicina vietējā patēriņa palielināšana.

Radot iecerēto mēslošanas līdzekli varētu rast risinājumu labi sadalījušās kūdras (tumšās kūdras) resursa, kas atrodas atradnes dziļākajos slāņos, papildus izmantošanas veidam,

**Inovatīvs mikroorganismus
saturošs
organiskais mēslošanas
līdzeklis**

Paldies

Rīga, 2025.gada 15.oktobris

Projekta atziņas un kopsavilkums

Projekta galvenie uzdevumi

1. Izveidot produktu, kas veicina ražas pieaugumu mežsaimniecības, laukkopības un dārzkopības kultūrām.
2. Ieviest bezatlikuma tehnoloģijas, samazināt minerālmēslu lietošanu. Izstrādāt produktu, kas ir augiem viegli uzņemamā formā, palielina humusa daudzumu augsnē, atjauno un uzlabo augsnes auglību un uzlabo augsnes fizikālās īpašības.
3. Izmantojot vietējās izejvielas, uzlabot saimniecību ekonomiskos rādītājus.
4. Izstrādāt produktu, kas ļauj samazināt lauksaimniecības ietekmi uz vidi, virszemes un gruntsūdens piesārņojumu ar slāpekli un fosforu saturošiem savienojumiem pēc kūtsmēslu izkliedēšanas ar tradicionāliem paņēmieniem.

Projekta galvenie uzdevumi

5. Racionāli un videi draudzīgi apsaimniekot kūtsmēslus, izvairoties no slāpekļa izskalošanās riska palielināšanās.
6. Atbildīgi apsaimniekot kūdras ieguves vietas, rodot jaunu risinājumu labi sadalījušās kūdras izmantošanai, lai saimnieciski racionāli varētu izmantot visus ieguves vietā pieejamos kūdras resursus.
7. Veikt produkta izmantošanas ekonomiskās efektivitātes novērtējumu uz eksperimentālās izpētes pamata.

Pārdomas

- Organika strādā ilgtermiņā, ja lieto daudzgadīgām kultūrām, tas ir pluss.
Mīnuss neviendabīgs sastāvs, grūti lietot ietvarstādiem.
- Mikrobioloģiskajos pētījumos varētu koncentrēties uz ilgstošāku apstrādāto augšņu izpēti un mazāku augu sugu skaitu. Tas pat nav atkarīgs no tā, ir vai nav lietderīgi mēslojumam pievienot baktērijas.

Pārdomas

- Granulēšanu vēl vajadzētu patestēt (žāvēšanu, temperatūru, pašu granulatoru) un saprast ražošanas iespējas kopumā. Varbūt pat izveidot kādu iekārtu prototipu, pielāgot, nopirkt..
- Būtiski, ka mums ir tāds finanšu instruments un saprotoši cilvēki LAD pusē, kas ļauj mums patiešām radoši strādāt, nekoncentrējoties tikai uz birokrātiskām procedūrām, un to, ka šos projektus vērtē vietējie cilvēki

Jautājumi?

**Inovatīvs mikroorganismus
saturošs
organiskais mēslošanas
līdzeklis**

Paldies

Rīga, 2025.gada 15.oktobris

